

MINISTERUL EDUCAȚIEI și CERCETĂRII
COLEGIUL NAȚIONAL “AL. I. CUZA”
Olimpiada Națională de Matematică

Etapa locală -februarie 2013

Clasa a XII-a, M1

1. Fie mulțimea $M = \left\{ \begin{pmatrix} a & b \\ 7b & a \end{pmatrix} / a, b \in \mathbb{Q} \right\}$.
 - a) Demonstrați că (M, \cdot) este monoid;
 - b) Demonstrați că M are o infinitate de elemente inversabile.
2. Determinați primitivele funcțiilor:
 - a) $f : (0, \infty) \rightarrow \mathbb{Q}$, $f(x) = \frac{1}{1 + \sqrt{x} + \sqrt{x+1}}$;
 - b) $g : \left(0, \frac{\pi}{2}\right) \rightarrow \mathbb{Q}$, $g(x) = \frac{\sin x + 2 \cos x}{2 \sin x + \cos x}$.
3. Se dau funcțiile $f, F : \mathbb{Q} \rightarrow \mathbb{Q}$. Știind că F este o primitivă a lui f , demonstrați că f este funcție impară dacă și numai dacă F este funcție pară.
4. Fie $A(+, \cdot)$ un inel și $a, b \in A$ cu proprietatea că $a^2 + b^2 = ab$. Să se arate că $(ab)^2 = b^2 a^2$ și $(ba)^2 = a^2 b^2$.

Clasa a XII-a, M1
Bareme

1. a) Se verifică axiomele monoidului.....3p

b) Cum $A = \begin{pmatrix} 8 & 3 \\ 7 \cdot 3 & 8 \end{pmatrix} \in M$, atunci $A^n \in M, \forall n \in \mathbb{N}$ 2p

Mulțimea $\{A^n / n \in \mathbb{N}\} \subset M$ este infinită, deducem că M este infinită...2p

2. a)

$$\int \frac{1}{1+\sqrt{x}+\sqrt{x+1}} dx = \int \frac{1+\sqrt{x}-\sqrt{x+1}}{2\sqrt{x}} dx = \frac{1}{2} \int \frac{1}{\sqrt{x}} dx + \frac{1}{2} \int 1 dx - \frac{1}{2} \int \frac{\sqrt{x+1}}{\sqrt{x^2+x}} dx \dots 2p$$

Finalizare.....

2p

b) Fie $A = \int \frac{\sin x}{2 \sin x + \cos x} dx, B = \int \frac{\cos x}{2 \sin x + \cos x} dx$.

$$2A + B = \int 1 dx = x + C \dots 1p$$

Pe de altă parte,

$$-A + 2B = \ln(2 \sin x + \cos x) + C \dots 1p$$

Finalizare.....

.1p

3. (\Leftarrow) F pară,

$$F(-x) = F(x) \Rightarrow -F'(-x) = F'(x) \Rightarrow -f(-x) = f(x) \Rightarrow f$$

impară.....3p

(\Rightarrow) f impară,

$$f(-x) = -f(x) \Rightarrow (F(-x) - F(x))' = 0, \forall x \in \mathbb{R} \Rightarrow \exists c \in \mathbb{R} \text{ a.i. } F(-x) - F(x) = c$$

și

din $x = 0 \Rightarrow c = 0$, ceea ce încheie problema.....4p

4. Din $a^2 + b^2 = ab \Rightarrow a^3 + ab^2 = a^2b$ și $a^2b + b^3 = ab^2$

de unde, prin adunare, se obține $a^3 + b^3 = 0$ 2p

Tot $a^2 + b^2 = ab \Rightarrow a^4 + a^2b^2 = a^3b$ și $a^2b^2 = -a^4 - b^4$ (1)

$$a^2 + b^2 = ab \Rightarrow b(a^2 + b^2)a = baba \Rightarrow ba^3 + ab^3 = (ba)^2 \quad (2)$$

$$a^3 + b^3 = 0 \Rightarrow ba^3 + ab^3 = -b^4 - a^4 \quad (3)$$

Din (1), (2) și (3) $\Rightarrow (ba)^2 = a^2b^2$ 3p

Pe de altă parte, $(ab)^2 = (a^2 + b^2)^2 = a^4 + b^4 + a^2b^2 + b^2a^2$ și (1) implica

$(ab)^2 = b^2a^2$ 2p

INSPECTORATUL ȘCOLAR JUDEȚEAN VRANCEA

COLEGIUL TEHNIC "EDMOND NICOLAU"

Str. 1 Decembrie 1918, nr. 10, tel: 0237/213784 Focșani-Vrancea

OLIMPIADA NAȚIONALĂ DE MATEMATICĂ

ETAPA LOCALĂ

CLASA a XII-a MATEMATICĂ – INFORMATICĂ

SUBIECTUL I

Fie $f: [0,1] \rightarrow [0, \infty)$ continua si crescatoare.

Sa se demonstreze ca:

$$\frac{1}{2013} \int_0^1 f(x) dx \leq \int_0^1 x^{2012} f(x^{2012}) dx \leq \frac{1}{2012} \int_0^1 f(x) dx$$

SUBIECTUL II

a) Sa se demonstreze ca

$$\arctg x + \arctg \frac{1}{x} = \frac{\pi}{2}, \forall x > 0$$

b) Sa se calculeze

$$I = \int_{\frac{1}{4}}^4 \frac{(x+1)\arctg x}{x\sqrt{x^2+1}} dx$$

SUBIECTUL III

Sa se calculeze:

$$\int_0^{\frac{\pi}{4}} \frac{1}{1+\sin\sqrt{x}+\cos\sqrt{x}} dx$$

G.M.Nr.4 2011

SUBIECTUL IV

Fie $G = (-1 - \alpha, 1 + \alpha)$, $\alpha > 0$ si $x * y = \frac{(x+y)(1+\alpha)^2}{xy+(1+\alpha)^2}$, $\forall x, y \in G$.

a) Sa se demonstreze ca $(G, *)$ este grup abelian

b) Daca $\alpha = \frac{1+\alpha}{2}$ sa se calculeze $\underbrace{\alpha * \alpha * \dots * \alpha}_{2013 \text{ ori}}$

Subiecte prelucrate de Prof. Cență Răvaș

BAREM CLASA a XII-a MATE – INFO.

SUBIECTUL I

$(\forall)x \in [0,1]$ avem $x^{2013} \leq x^{2012} \leq x^{2011}$ deci

$$f(x^{2013}) \leq f(x^{2012}) \leq f(x^{2011}) \quad (2 \text{ p})$$

Obtinem

$$\int_0^1 x^{2012} f(x^{2013}) dx \leq \int_0^1 x^{2012} f(x^{2012}) dx \leq \int_0^1 x^{2011} f(x^{2012}) dx \quad (2 \text{ p})$$

De unde

$$\frac{1}{2013} \int_0^1 (x^{2013})' f(x^{2013}) dx \leq \int_0^1 x^{2012} f(x^{2012}) dx \leq \frac{1}{2012} \int_0^1 (x^{2012})' f(x^{2012}) dx \quad (2 \text{ p})$$

Finalizam

$$\frac{1}{2013} \int_0^1 f(x) dx \leq \int_0^1 x^{2012} f(x^{2012}) dx \leq \frac{1}{2012} \int_0^1 f(x) dx \quad (1 \text{ p})$$

SUBIECTUL II

a) Luam $f: (0, \infty) \rightarrow R, f(x) = \arctg x + \arctg \frac{1}{x}$
 $f'(x) = 0$ deci $f(x) = f(1) = \frac{\pi}{2}$ (2 p)

b) Facem substitutia $t = \frac{1}{x}$ deci $I = - \int_{\frac{1}{4}}^{\frac{1}{x}} \frac{\left(\frac{1}{t}+1\right) \arctg \frac{1}{t}}{\frac{1}{t} \sqrt{\left(\frac{1}{t}\right)^2 + 1}} dt \Rightarrow I = \int_{\frac{1}{4}}^{\frac{1}{x}} \frac{(x+1) \arctg \frac{1}{x}}{x \sqrt{x^2 + 1}} dx$ (2 p)

Obtinem $2I = \frac{\pi}{2} \int_{\frac{1}{4}}^{\frac{1}{x}} \frac{x+1}{x \sqrt{x^2 + 1}} dx = \frac{\pi}{2} \int_{\frac{1}{4}}^{\frac{1}{x}} \left(\frac{1}{\sqrt{x^2 + 1}} + \frac{1}{x^2 \sqrt{\left(\frac{1}{x}\right)^2 + 1}} \right) dx$ (1 p)

$$I = \frac{\pi}{4} \left(\ln \left(x + \sqrt{x^2 + 1} \right) - \ln \left(\frac{1}{x} + \sqrt{\left(\frac{1}{x}\right)^2 + 1} \right) \right) \Big|_{\frac{1}{4}}^{\frac{1}{x}} = \frac{\pi}{2} \ln \left(\frac{4(4+\sqrt{17})}{1+\sqrt{17}} \right) \quad (2 \text{ p})$$

SUBIECTUL III

$$I = \int_0^{\frac{\pi}{4}} \frac{1}{1 + \sin\sqrt{x} + \cos\sqrt{x}} dx = 2 \int_0^{\frac{\pi}{2}} \frac{t}{1 + \sin t + \cos t} dt, t = \sqrt{x} \quad (2 \text{ p})$$

$$I = -\pi \int_{\frac{\pi}{2}}^0 \frac{1}{1 + \cos x + \sin x} dx + 2 \int_{\frac{\pi}{2}}^0 \frac{x}{1 + \cos x + \sin x} dx, x = \frac{\pi}{2} - t \quad (2 \text{ p})$$

Deci

$$2I = \pi \int_0^{\frac{\pi}{2}} \frac{1}{1 + \cos x + \sin x} dx = \pi \int_0^{\frac{\pi}{2}} \frac{1}{1 + \frac{1 - \tan^2 \frac{x}{2}}{1 + \tan^2 \frac{x}{2}} + \frac{2 \tan \frac{x}{2}}{1 + \tan^2 \frac{x}{2}}} dx = \frac{\pi}{2} \int_0^{\frac{\pi}{2}} \frac{1 + \tan^2 \frac{x}{2}}{1 + \tan^2 \frac{x}{2}} dx = \pi \int_0^{\frac{\pi}{2}} \frac{(1 + \tan \frac{x}{2})'}{1 + \tan^2 \frac{x}{2}} dx \quad (2 \text{ p})$$

$$I = \frac{\pi}{2} \ln \left(1 + \tan \frac{x}{2} \right) \Big|_0^{\frac{\pi}{2}} = \frac{\pi}{2} \ln 2 \quad (1 \text{ p})$$

SUBIECTUL IV

a) Verificarea axiomelor (3 p)

$$b) \alpha * \alpha = \frac{2\alpha(1+\alpha)^2}{\alpha^2 + (1+\alpha)^2} = \frac{4}{5}(1+\alpha) = \frac{8}{10}(1+\alpha) = \frac{3^2-1}{3^2+1}(1+\alpha) \quad (1 \text{ p})$$

$$\alpha * \alpha * \alpha = \frac{\left(\alpha + \frac{4}{5}(1+\alpha)\right)(1+\alpha)^2}{\alpha \cdot \frac{4}{5}(1+\alpha) + (1+\alpha)^2} = \frac{\left(\frac{1}{2}(1+\alpha) + \frac{4}{5}(1+\alpha)\right)(1+\alpha)^2}{\frac{1}{2}(1+\alpha) \cdot \frac{4}{5}(1+\alpha) + (1+\alpha)^2} =$$

$$\frac{13}{14}(1+\alpha) = \frac{26}{28}(1+\alpha) = \frac{3^8-1}{3^8+1}(1+\alpha) \quad (1 \text{ p})$$

Se demonstreaza prin inductie ca

$$\underbrace{\alpha * \alpha * \dots * \alpha}_{n \text{ ori}} = \frac{3^n-1}{3^n+1}(1+\alpha) \quad (2 \text{ p})$$

OLIMPIADA DE MATEMATICĂ

ETAPA LOCALĂ – ADJUD

9 februarie 2013

Clasa a XII-a

Subiectul 1.

Fie (G, \cdot) un grup și e elementul său neutru. Elementele $a, b \in G$ satisfac condiția: $a^2 = b^2 = (ab)^2$. Să se arate că $a^4 = b^4 = e$.

Probleme de structuri algebrice, Ed. Academiei RSR

Subiectul 2.

Fie funcția $f : R \rightarrow R$ și F o primitivă a sa cu proprietatea că $e^{x-F(x)} = F(x)$, oricare ar fi $x \in R$.

Să se calculeze $\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{f(x)}{x}$.

(Gazeta Matematică , nr.2/2012)

Subiectul 3.

Fie mulțimea $G = (2013; +\infty) - \{2014\}$ pe care definim legea: $x \circ y = 2013 + (x - 2013)^{\lg(y-2013)}$, logaritmul fiind în baza 10. Arătați că:

- (G, \circ) este grup abelian.
- Funcția $f : R^* \rightarrow G, f(x) = 2013 + 10^x$ este izomorfism de grupuri de la (R^*, \cdot) la (G, \circ) .

Subiectul 4.

- Calculați $I = \int \frac{e^x - \cos x}{e^x - \cos x - \sin x} dx$ și $J = \int \frac{\sin x}{e^x - \cos x - \sin x} dx$, $x > 1$.
- Calculați $I = \int_{-1}^1 \frac{x^2}{e^x + 1} dx$.

(Admitere 2002 Cibernetică)

Subiecte propuse de : prof. Munteanu Daniel – Liceul “Emil Botta ” Adjud

Barem de corectare și notare.
Clașa a XII-a --- Liceul “Emil Botta” Adjud
Etapa locală – 9 februarie 2013

Subiectul 1.

Înmulțind la dreapta cu a obținem $aba = b^3a^2 \Leftrightarrow b = b^3a^2 \Rightarrow b^2a^2 = e$ (2p)

Cum $a^2 = b^2$, ultima egalitate se scrie $a^4 = e \Leftrightarrow b^4 = e$ (1p)

Subiectul 2.

Avem $f(x) = F'(x) = e^{x-F(x)} \cdot (1-f(x))$, $x \in R$ (2p)

Rezultă $f(x) \in [0;1]$, oricare ar fi $x \in R$ (2p)

Subiectul 3.

a) (G, \circ) este grup abelian.....(4p)

b) f este izomorfism de grupuri(3p)

Subiectul 4.

a) $I - J = \int \frac{e^x - \cos x - \sin x}{e^x - \cos x - \sin x} dx = x + c \dots \quad (1p)$

$$I + J = \int \frac{e^x - \cos x + \sin x}{e^x - \cos x - \sin x} dx = \int \frac{(e^x - \cos x - \sin x)'}{(e^x - \cos x - \sin x)} dx =$$

$$L_1 = \frac{1}{2} \left[\ln \left(\frac{x_1 - x_{\text{min}}}{x_{\text{max}} - x_1} \sin \alpha \right) + \pi \right], \quad L_2 = \frac{1}{2} \left[\ln \left(\frac{x_2 - x_{\text{min}}}{x_{\text{max}} - x_2} \sin \alpha \right) - \pi \right], \quad (11)$$

b) Schimbare de variabilă $y = -x \Rightarrow I = \int_1^{\frac{-y}{e^{-y}+1}} dy = \int_{-1}^{\frac{e^{-y}}{e^y+1}} dy$ (2p)

Prin adunare cu integrală inițială obținem $2I = \int_{-1}^1 y^2 dy \Rightarrow I = \frac{1}{3}$ (1p)